

Hertekening inburgeringstraject

KATRIEN VERSTRAETEN

De Vlaamse regering wil het inburgeringstraject grondig hertekenen. De conceptnota die minister van Inburgering en Gelijke Kansen Bart Somers lanceerde en het ontwerpdecreet dat daarop volgde, zorgden voor ongerustheid in de Centra voor Basiseducatie. Dankzij de briefactie van de personeelsleden van de centra, nodigde het kabinet van minister Somers de afgevaardigden uit voor een gesprek voor meer uitleg en duiding bij het initiatief. Samen met de collega's van ACOD, sprak COC ook met twee afgevaardigden, allebei leraar basiseducatie.

Tina Gallant (35) werkt bijna tien jaar bij CBE Zuid-Oost-Vlaanderen. Ze geeft daar voornamelijk Nederlands aan anderstaligen en alfabetisering en is afgevaardigde voor COC. Miet Corneillie (31) geeft Nederlands aan anderstaligen in CBE Antwerpen.

Hoe verloopt het inburgeringstraject nu?

Miet: "Dat traject bestaat uit verschillende aspecten. Wij geven het stukje Nederlands. Cursisten gaan naar het Agentschap Inburgering en Integratie en daar kijken ze na of ze moeten inburgeren of niet. Het agentschap verwijst de cursisten dan door naar een CBE of CVO voor een cursus Nederlands, op basis van een soort logicatest en hun scholingsgraad."

Wat houdt het deel van het traject in buiten de centra?

Tina: "Naast NT2 volgen nieuwkomers in hun inburgeringstraject nog een cursus

maatschappelijke oriëntatie in hun eigen taal (over VDAB, mutualiteit, openbaar vervoer), zodat ze zeker alles goed begrijpen. In Gent krijgen ze bijvoorbeeld tien lessen, vijf weken lang."

"Als ze centrale testen organiseren, dan wil dat zeggen dat we onze cursisten kunstmatige dingen moeten aanleren om naar die test toe te werken. Dat is zinloos."

Tina Gallant

Hoeveel kost zo'n traject voor de cursist?

Tina: "Op dit moment betaalt de cursist alleen kopiegeld en sinds vorig jaar ook inschrijvingsgeld als hij de cursus door allerlei omstandigheden voor een vierde keer volgt, maar dat is uitzonderlijk en is op dit moment bij ons nog niet gebeurd."

Miet: "Inderdaad, nu is het gratis en in het nieuwe decreet zal het de cursist veel geld kosten. In de toekomst zullen nieuwkomers 90 euro moeten betalen per cursus en per test. Op basis van de informatie die we nu hebben, zou het gaan om in het totaal minimaal 360 euro, want als ze een herkansing nodig hebben, moeten ze ook opnieuw betalen."

Is dat zinvol? In een aantal gevallen betekent dat toch dat vanaf nu de lokale overheid zal moeten betalen, via het OCMW?

Tina: "Ja, dat is het vestzak-broekzakprincipe, maar het gaat er ook over dat je dan weer veel administratie vraagt van mensen. We doen in de klassen nu al veel papierwerk met onze cursisten en dat wordt dan weer een rompslomp met aanvragen. Als uiteindelijk toch weer een overheid moet betalen, is dat zo zinloos."

VERGELIJK HET MET 'FRANS LEREN' OP SCHOOL... HOE MOEILIJK DAT GING, VOCABULAIRE LEREN AAN JE BUREAU, ZO TUSSEN VIER MUREN...

UN CROISSANT, DES RAISINS...
DEUX PICONS VIN BLANCS...
...BAGUETTE... ...BOURSIIN...

...MAAR HOE JE NA DIE VAKANTIE IN DE PROVENCE NA 1 WEEK PLOTS 100 NIEUWE WOORDEN KENDE (DAT HET ALLEMAAL OVER ETEN GING IS BIJZAAK)

Miet: "Inderdaad. Bovendien heb je nu ook veel mensen die vrijwillig inburgeren. Europese nieuwkomers hebben bijvoorbeeld geen inburgerplicht, maar ze mogen wel een inburgeringstraject volgen. Als ze dat in de toekomst willen doen, wat nog altijd aan te raden is, want een inburgeringstraject biedt kansen, dan zullen zij daar ook die 360 euro voor moeten betalen. Dat gaat potentiële cursisten afschrikken en dat is heel jammer, want dat betekent dat minder mensen Nederlands leren. Daarnaast zijn er ook nog mensen die geen les meer mogen volgen. Mensen in asielcentra, vluchtelingen die nog in hun procedure zitten, mogen nu les volgen. Op die manier kunnen ze al heel snel beginnen aan Nederlands leren. Volgens het nieuwe decreet zullen ze pas mogen starten als hun aanvraag goedgekeurd is. Dat kan een jaar of anderhalf jaar duren. En dat terwijl die mensen erop gebrand zijn om Nederlands te leren. Dat is heel frustrerend."

Zo gaat er kostbare tijd verloren.

Miet: "Dat klopt. Je ziet nu al dat vrijwilligers initiatief nemen, bijvoorbeeld in opvangcentra. Dat is heel goed, maar het is niet zo evident om aan analfabeten en laaggeletterde nieuwkomers een taal te leren. We mogen trots zijn op onze expertise. Baseducatie heeft er jaren in geïnvesteerd om op een professionele manier aan de slag te gaan met mensen die laaggeletterd zijn en ik vind het heel jammer dat we mensen de kans gaan ontnemen om op een professionele manier Nederlands te leren van bij het begin."

Zien jullie naast de financiële nog andere drempels of bezorgdheden?

Tina: "De testen zijn ook een belangrijke bezorgdheid. Wat we nu doen, bijvoor-

beeld bij schriftelijke zelfredzaamheid, is de cursisten helpen bij de opdrachten die ze in het leven tegenkomen. In Geraardsbergen komt er bijvoorbeeld een nieuwe vuilnisbak. Ze krijgen daar een brief voor, ze moeten geld storten op een rekening, ze moeten die vuilnisbak op tijd buiten zetten, een afvalrekening beheren ... Dan gaan we daar concreet rond werken, rond die authentieke taak. Als ze centrale testen organiseren, dan wil dat zeggen dat we hen kunstmatige dingen moeten aanleren om naar die test toe te werken. Dat is zinloos. Abstract denken is voor hen heel moeilijk. We werken liever concreet, aan iets waar ze meteen iets aan hebben. Door hen te moeten voorbereiden op een test, gaat er heel veel tijd verloren. We willen kijken naar de brieven die in hun brievenbus vallen, samen kijken en lezen: welke woorden begrijp je? Hoe zie je dat

"Baseducatie heeft er jaren in geïnvesteerd om op een professionele manier aan de slag te gaan met mensen die laaggeletterd zijn."
Miet Corneille

het een afspraak is? Of een uitnodiging of een factuur? Dat is belangrijk. Niet werken aan woordenschat of grammatica of dingen die voor onze cursisten te ver van hun bed zijn."

Zijn er nog drempels, Miet?

Miet: "Ik maak me zorgen om de toemerkende eisen van de samenleving. Als lesgever proberen wij dagelijks een veilige context te creëren, want we weten dat onze cursisten dat nodig hebben om tot leren te komen. Die veilige context proberen we dan naar buiten te brengen. We oefenen bijvoorbeeld eerst in de klas om te vragen waar de trein naar Oostende vertrekt. Daarna trekken we met de cursisten naar het station om het in de praktijk te oefenen. Dat is een grote drempel en daarvoor heb je een warme, ontvangende samenleving nodig. Een samenleving waarin ze voelen dat ze de kans krijgen om de dingen die ze leren in de klas, ook effectief uit te proberen in het echte leven. Onze cursisten kunnen niet alleen maar leren uit boeken of via taalapps, maar hebben echt oefenkansen nodig. Wij staan er voor open om te blijven zoeken hoe we onze cursisten nog beter kunnen ondersteunen om Nederlands te leren, maar dit decreet gaat ons daar niet bij helpen. Integendeel, we zijn bezorgd dat we onze job net niet meer gaan kunnen doen zoals het hoort en het resultaat net gaat zijn dat minder mensen Nederlands spreken. Het decreet gaat dan volledig zijn doel voorbij."

Tina: "We hopen echt dat ze kijken naar onze expertise. We weten waar we het over hebben en vinden het belangrijk om betrokken te worden bij de verdere stappen die we nog kunnen zetten."

...OF HOE JE JE NA DIE UITSTAP
NAAR DE ARDENNEN PLOTS ZOVEEL
GROTER EN ZELF ZEKERDER VOELDE...

JE... JE... NE ME SAÏS
PAS RIEN.. EH.. JE..
NE...

EN ALS HET
TOCH EENS
MINDER GING...

...STONDEN ER STEEDS MENSEN
PARAAT OM JE GEDULDIG TERUG
OP WEG TE HELPEN

